

**UCHWAŁA NR LXXVI/422/22
RADY GMINY WIDAWA**

z dnia 29 grudnia 2022 r.

**w sprawie przyjęcia Raportu z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy
Widawa na lata 2020 – 2021 z perspektywą na lata 2022-2025**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2022 r. poz. 559, poz. 583, poz. 1005, poz. 1079 i poz. 1561) oraz w związku z art. 18 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2022 r. poz. 2556 i poz. 2687) uchwała się, co następuje:

§ 1. Przyjąć Raport z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Widawa na lata 2020-2021 z perspektywą na lata 2022-2025 w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Widawa.

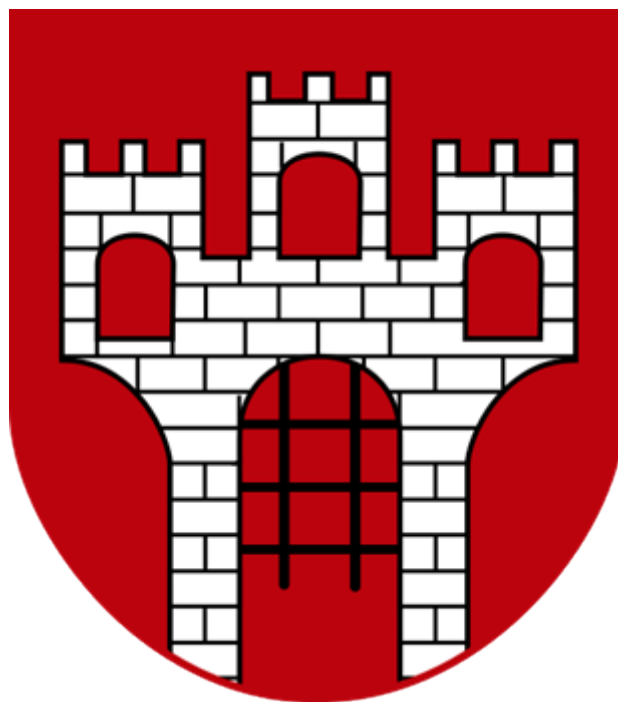
§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

Sławomir Stępnik

Załącznik do uchwały Nr LXXVI/422/22
Rady Gminy Widawa
z dnia 29 grudnia 2022 r.

**RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA GMINY WIDAWA
ZA LATA 2020 - 2021**

Widawa, 2022 r.

RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY WIDAWA ZA LATA 2020 - 2021

Spis treści

I. Wstęp	3
1.1. Podstawa prawna	3
1.2. Okres sprawozdawczy	3
II. Stan realizacji zadań ujętych w gminnym programie ochrony środowiska w latach 2020-2021	3
2.1. Działania w zakresie ochrony klimatu i jakości powietrza	4
2.2. Działania w zakresie ochrony przed hałasem	8
2.3. Działania w zakresie pól elektromagnetycznych	10
2.4. Działania w zakresie gospodarowania wodami	12
2.5. Działania w zakresie gospodarki wodnościekowej	16
2.6. Działania w zakresie gospodarowania zasobami geologicznymi	20
2.7. Działania w zakresie gleb	22
2.8. Działania w zakresie gospodarki odpadami i zapobiegania powstawaniu odpadów	24
2.9. Działania w zakresie zasobów przyrodniczych	27
2.10. Działania w zakresie zagrożenia poważnymi awariami	29
III. Literatura i dane źródłowe	31

I. Wstęp

1.1. Podstawa prawna

Zgodnie z art. 18 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2021 r. poz.1793 z późn. zm.) organ wykonawczy województwa, powiatu i gminy sporządza co 2 lata raporty z wykonania programów ochrony środowiska, które przedstawia się odpowiednio sejmikowi województwa, radzie powiatu lub radzie gminy. Aktualnie obowiązujący Program Ochrony Środowiska dla gminy Widawa przyjęty został Uchwałą Nr V/21/18 Rady Gminy Widawa z dnia 28 grudnia 2018 r. w sprawie przyjęcia „Programu ochrony środowiska dla Gminy Widawa na lata 2018-2021 z perspektywą na lata 2022-2025”.

Program Ochrony Środowiska ma na celu realizację Polityki Ekologicznej Państwa na poziomie gminnym. Jego realizacja prowadzi do poprawy stanu środowiska naturalnego, efektywnego zarządzania środowiskiem, zapewnia skuteczne mechanizmy, chroniące środowisko przed degradacją, a także stwarza warunki dla wdrożenia wymagań obowiązującego w tym zakresie prawa.

1.2. Okres sprawozdawczy

Niniejszy Raport z realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla gminy Widawa na lata 2018-2021 z perspektywą na lata 2022-2025” sporządzono na podstawie analizy realizacji zadań zawartych w Programie, określonych dla gminy Widawa. Raport obejmuje okres od 01.01.2020 r. do 31.12.2021 r.

II. Stan realizacji zadań ujętych w gminnym programie ochrony środowiska w latach 2020 – 2021

Poniżej przedstawiono realizację zadań związanych z ochroną środowiska, jakie zostały zrealizowane na terenie gminy Widawa w latach 2020 - 2021. W Raporcie, mającym charakter sprawozdania, opierano się na harmonogramie przedsięwzięć planowanych do realizacji, określonych w "Programie Ochrony Środowiska dla gminy Widawa na lata 2018-2021 z perspektywą na lata 2022-2025" (przyjętym uchwałą nr V/21/18 Rady Gminy Widawa z dnia 28 grudnia 2018 r.). W Raporcie odniesiono się do konkretnych zadań wyszczególnionych w Programie, jak również wzięto pod uwagę przedsięwzięcia, które nie były w nim zawarte, a które mieszczą się w ramach polityki ekologicznej gminy i zostały zrealizowane w okresie sprawozdawczym. Gmina Widawa realizowała nie tylko zadania inwestycyjne, ale również szereg zadań bieżących, mających charakter ciągły. Harmonogram Programu ochrony środowiska obejmował i obejmuje zadania zaplanowane w szerokim przedziale czasowym, a duża część zadań wykracza poza ramy czasowe

przyjęte podczas sporządzania dokumentu. W niniejszym Raporcie przedstawiono zadania z zakresu poszczególnych sektorów związanych z ochroną środowiska, realizowane w latach 2020-2021.

W Programie ochrony środowiska przyjęto następujący podział zagadnień:

- ochrona klimatu i jakości powietrza,
- zagrożenie przed hałasem,
- pola elektromagnetyczne,
- gospodarowanie wodami,
- gospodarka wodno-ściekowa,
- gleby,
- gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów,
- zasoby przyrodnicze,
- zagrożenia poważnymi awariami.

2.1. Działania w zakresie ochrony klimatu i jakości powietrza

W Programie ochrony środowiska wyznaczono cel w zakresie ochrony klimatu i jakości powietrza: Poprawa jakości powietrza oraz kierunki interwencji:

- poprawa efektywności energetycznej budynków i ograniczanie niskiej emisji,
- termomodernizacja budynków mieszkalnych oraz użyteczności publicznej,
- zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii.

Ocenę realizacji poszczególnych zadań w zakresie ochrony klimatu i jakości powietrza atmosferycznego, realizowanych w latach 2020-2021 na terenie gminy Widawa, przedstawia poniższa tabela:

Kierunek interwencji	Wskaźnik			Zadania	Ocena realizacji	Informacje dodatkowe
	Nazwa	Wartość bazowa	Wartość zrealizowana			
Poprawa efektywności energetycznej budynków i ograniczanie niskiej emisji	Liczba likwidacji starych wysoce emisyjnych źródeł ciepła	b.d.	b.d.	Likwidacja starych wysoce emisyjnych źródeł ciepła	Brak danych na temat realizacji zadania	-
	Liczba zorganizowanych warsztatów edukacyjnych	1/ rok	2/ rok	Promocja OZE oraz edukacja w zakresie zwiększenia efektywności energetycznej	Zrealizowane w 2020 r.	Promocja instalacji fotowoltaicznej wśród mieszkańców gm. Widawa w ramach programu „Odnawialne źródła energii w gm. Widawa” Spotkania w 2020 r.: Chociw, Widawa, Brzyków
Termomodernizacja budynków mieszkalnych oraz użyteczności publicznej	Liczba przeprowadzonych termomodernizacji	b.d.	b.d.	Termomodernizacja budynków mieszkalnych i użyteczności publicznej	Realizowane w 2020 r.: - Chociw - Restarzew Środkowy - Zawady	Koszty poniesione w 2020 r.: 40 557,70 zł 3 500,00 zł 19 238,91 zł
Zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii	Liczba zainstalowanych odnawialnych źródeł energii	b.d.	b.d.	Montaż instalacji OZE	brak informacji o realizacji zadania	-

Pozytywne skutki ww. działań kumulują się m.in. ze skutkami wdrażania programów ochrony powietrza. W wyniku oceny jakości powietrza za rok 2021, przeprowadzonej przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Łodzi, strefa łódzka została zakwalifikowana do klasy C, a tym samym Zarząd Województwa Łódzkiego został zobowiązany do opracowania Programu ochrony powietrza ze względu na:

- przekroczenia poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM10 poziom średnioroczny i średniodobowy,
- przekroczenia poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM2,5 poziom średnioroczny,
- przekroczenia poziomu docelowego benzo(a)pirenu.

"Program ochrony powietrza i plan działań krótkoterminowych dla strefy łódzkiej" przyjęty został uchwałą Nr XX/303/20 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 15 września 2020 r. Nadrzędnym celem Programu i PDK dla strefy łódzkiej jest wskazanie działań naprawczych, których realizacja doprowadzi do poprawy stanu jakości powietrza w możliwie najkrótszym czasie, co w konsekwencji spowoduje ograniczenie niekorzystnego wpływu zanieczyszczeń powietrza na zdrowie i życie mieszkańców województwa łódzkiego. Wymagane efekty rzeczowe realizacji działań naprawczych wyznaczone zostały dla poszczególnych gmin.

Poniżej przedstawiono działania naprawcze oraz efekty rzeczowe wymagane do osiągnięcia dla gminy Widawa:

Działanie naprawcze	Opis	Efekt rzeczowy
Ograniczenie emisji z instalacji o małej mocy do 1 MW, w których następuje spalanie paliw stałych	Działania zmierzające do obniżenia emisji z indywidualnych systemów grzewczych opalanych paliwami stałymi, będą obejmować przede wszystkim poniższe czynności i powinny być dokonywane z poniżej ustaloną hierarchią: 1) zastąpienie niskosprawnych urządzeń grzewczych podłączeniem do sieci ciepłowniczej lub urządzeniami opalnymi gazem; 2) prowadzenie działań zmierzających do wymiany niskosprawnych kotłów na paliwa stałe na: kotły zasilane olejem opałowym; ogrzewanie elektryczne; OZE (głównie pompy ciepła); nowe kotły węglowe lub biomasę	Wymagana powierzchnia lokali/budynków, na której zlikwidowano nieefektywne indywidualne źródło ciepła na paliwa stałe [m ²]: - w 2021 r. - 2180 - w 2022 r. - 3940 - w 2023 r. - 4360 - w 2024 r. - 4360 - w 2025 r. - 4360 - w 2026 r. - 3050

	<p>spełniające wymagania ekoprojektu. Wymianę niskosprawnych źródeł ciepła należy przeprowadzać w budynkach mieszkalnych (jedno i wielorodzinnych) lub lokalach, budynkach użyteczności publicznej, budynkach usługowych, produkcyjnych i handlowych;</p> <p>3) stosowanie w nowo powstałych budynkach hierarchii źródeł ogrzewania: podłączenie do sieci ciepłowniczej lub sieci gazowej, OZE (pompy ciepła) urządzenia opalane olejem, ogrzewanie elektryczne lub montaż nowych kotłów węglowych lub na biomasę spełniających wymagania ekoprojektu;</p> <p>4) podniesienie efektywności energetycznej budynków użyteczności publicznej.</p>	
<p>Prowadzenie edukacji ekologicznej (ulotki, imprezy, akcje szkolne, audycje, konferencje, działania informacyjne i szkoleniowe) związanej z ochroną powietrza</p>	<p>Działanie powinno być realizowane m.in. poprzez:</p> <ul style="list-style-type: none"> - prowadzenie akcji edukacyjnych uświadamiających mieszkańcom zagrożenia dla zdrowia, jakie niesie ze sobą zanieczyszczenie powietrza, - prowadzenie akcji edukacyjnych uświadamiających mieszkańcom wpływ spalania paliw niskiej jakości oraz odpadów na jakość powietrza. 	<p>Minimum 2 wydarzenia edukacyjne związane z ochroną powietrza w roku, po jednym w każdym półroczu, na terenie każdej gminy.</p>
<p>Prowadzenie kontroli przestrzegania przepisów ograniczających używanie paliw lub urządzeń do celów grzewczych oraz zakazu spalania odpadów.</p>	<p>Działalność kontrolna powinna obejmować:</p> <ul style="list-style-type: none"> - przestrzeganie zakazu spalania odpadów w kotłach i piecach, - przestrzeganie zakazu wypalania traw i łąk. 	<p>20 kontroli w ciągu roku w każdej gminie o liczbie mieszkańców < 50 tys.</p>

Zarówno stężenia pyłu PM_{2,5}, jak i pyłu PM₁₀ wykazują silną zmienność sezonową. Główną przyczyną wystąpienia przekroczeń pyłu zawieszonego PM_{2,5} w strefie łódzkiej w okresie zimowym jest emisja z indywidualnego ogrzewania budynków, emisja wtórna zanieczyszczeń pyłowych z powierzchni odkrytych, np. dróg, oraz niekorzystne warunki meteorologiczne,

szczególnie małe prędkości wiatru (poniżej 1,5 m/s), utrudniające rozprzestrzenianie się emitowanych lokalnie zanieczyszczeń.

W gminie Widawa na koniec 2020 r. dzięki pracom termomodernizacyjnym budynków, będących własnością lub w zarządzie gminy Widawa, osiągnięto efekt redukcji emisji PM10 o 7,73 kg/rok, emisji PM2,5 o 3,866 kg/rok. W 2020 i 2021 r. na terenie gminy nie odnotowano dni, w których przekroczone zostały 24-godzinne poziomy dopuszczalne dla pyłu PM10.

2.2. Działania w zakresie ochrony przed hałasem

W Programie ochrony środowiska wyznaczono cel: Ochrona przed hałasem oraz kierunki interwencji: monitoring poziomu hałasu.

Ocenę realizacji poszczególnych zadań w zakresie ochrony przed hałasem, realizowanych w latach 2020-2021 na terenie gminy Widawa, przedstawia poniższa tabela:

Kierunek interwencji	Wskaźnik			Zadania	Ocena realizacji	Informacje dodatkowe
	Nazwa	Wartość bazowa	Wartość zrealizowana			
Monitoring poziomu hałasu	Wyniki pomiaru hałasu	Brak pomiarów	Dopuszczalny poziom hałasu	Badanie poziomu hałasu w środowisku	Brak danych	-

Prawidłowe kształtowanie klimatu akustycznego polega przede wszystkim na zmniejszeniu poziomów hałasu u samego źródła oraz na zmniejszaniu poziomów hałasu metodami akustyczno-urbanistycznymi i akustyczno - budowlanymi na drodze między źródłem, a odbiorcą. Ograniczenie hałasu komunikacyjnego poprzez poprawę nawierzchni dróg jest działaniem istotnym, choć jednocześnie może doprowadzić do wzrostu natężenia ruchu pojazdów, aczkolwiek przy stosunkowo niewielkiej liczbie mieszkańców poszczególnych miejscowości i na ogół lokalny charakter dróg wzrost natężenia będzie niewielki.

W latach 2020-2021 w gminie Widawa wykonano:

- przebudowę drogi w miejscowości Restarzew Cmentarny,
- przebudowę drogi w miejscowości Izydorów i Wielka Wieś A,
- przebudowę dróg osiedlowych w miejscowości Chociw,
- przebudowę drogi gminnej nr 114208E w miejscowości Widawa i Dębina,
- przebudowę dróg osiedlowych w miejscowości Widawa,
- przebudowę drogi w miejscowości Siemiechów,
- przebudowę dróg w miejscowości Ligota.

Wartość wszystkich inwestycji drogowych, wprowadzonych do realizacji we wcześniejszych latach, kontynuowanych w latach 2020 - 2021 i zakończonych w 2021 r., wynosiła 5 343 634,06 zł.

2.3. Działania w zakresie pól elektromagnetycznych

W Programie ochrony środowiska wyznaczono następujące cel: Ochrona przed polami elektromagnetycznymi oraz kierunek działań - monitoring poziomów pól elektromagnetycznych.

Ocenę realizacji poszczególnych zadań w zakresie ochrony przed polami elektromagnetycznymi, realizowanych w latach 2020 - 2021 na terenie gminy Widawa, przedstawia poniższa tabela:

Kierunek interwencji	Wskaźnik		Zadania	Ocena realizacji	Informacje dodatkowe	
	Nazwa	Wartość bazowa				Wartość zrealizowana
Monitoring poziomów pól elektromagnetycznych	Liczba osób narażonych na ponadnormatywne promieniowanie elektromagnetyczne	0	0	Monitoring poziomów pól elektromagnetycznych	Brak danych	Na terenie gminy Widawa w latach 2020 - 2021 nie wykonywano pomiarów promieniowania elektromagnetycznego w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. Nie przeprowadzono również pomiarów kontrolnych w zakresie ochrony przed promieniowaniem elektromagnetycznym wykonywanych przez WIOŚ.

W ogólnodostępnym wykazie Urzędu Komunikacji Elektronicznej (UKE), który zawiera listę pozwoleń radiowych GSM/UMTS/CDMA, wydanych operatorom sieci komórkowych w Polsce, widnieją wymienione poniższej stacje bazowe telefonii komórkowej, zlokalizowane na terenie gminy Widawa:

Nazwa operatora	Decyzja	Adres
Orange Polska S.A.	MNET/15/89980/10/22	Widawa, Kiełczygłowska 16, 754/2
AERO 2 Sp. z o.o.	LTE1800/10/5254/1/16	Widawa, Kiełczygłowska 16, 754/2

W okresie sprawozdawczym ww. operatorzy nie wykonywali badań natężenia pola elektromagnetycznego.

Obowiązki w zakresie opracowania planów zagospodarowania przestrzennego z uwzględnieniem zagrożeń powstania pól elektromagnetycznych, jak również preferowania niskokonfliktowych lokalizacji źródeł promieniowania niejonizującego, realizowane były w ramach prac nad studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy, opracowania projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz poprzez ustalanie w drodze decyzji warunków zabudowy i zagospodarowania terenu.

2.4. Działania w zakresie gospodarowania wodami

W Programie ochrony środowiska wyznaczono cel: zrównoważone gospodarowanie wodami powierzchniowymi i podziemnymi oraz kierunki działań:

- poprawa stanu jednolitych części wód powierzchniowych i utrzymanie dobrego stanu wód podziemnych,
- ochrona i zrównoważone gospodarowanie zasobami wodnymi,
- ochrona przed skutkami suszy i powodzi.

Ocenę realizacji poszczególnych zadań w zakresie gospodarowania wodami, realizowanych w latach 2020-2021 na terenie gminy Widawa, przedstawia poniższa tabela:

Kierunek interwencji	Wskaźnik			Zadania	Ocena realizacji	Informacje dodatkowe
	Nazwa	Wartość bazowa	Wartość zrealizowana			
Poprawa stanu jednolitych części wód powierzchniowych i utrzymanie dobrego stanu wód podziemnych	Udział JCWP o stanie potencjalnie dobrym i bardzo dobrym (%)	b.d.	b.d.	Monitoring wód powierzchniowych	Brak danych	W trakcie prac II aktualizacja planów gospodarowania wodami
	Udział JCWPd badanych przez WIOŚ o dobrej lub zadawalającej jakości (%)	100%	100%	Monitoring wód podziemnych	Brak danych	W trakcie prac II aktualizacja planów gospodarowania wodami
Ochrona i zrównoważone gospodarowanie zasobami wodnymi	Liczba zorganizowanych kampanii edukacyjnych	0	0	Działania edukacyjne w zakresie racjonalnego wykorzystania wody	Brak kampanii	
Ochrona przed skutkami suszy i powodzi	Liczba przeprowadzonych inwestycji w latach 2018-2025	0	b.d.	Utrzymywanie urządzeń melioracji wodnych	Brak danych	Utrzymywanie urządzeń melioracji wodnych należy do zainteresowanych właścicieli gruntów, a jeżeli urządzenia te są objęte działalnością spółki wodnej działającej na terenie gminy lub związku spółek wodnych, w którym jest zrzeszona spółka wodna działająca na terenie gminy - do tej spółki lub tego związku spółek wodnych. Natomiast ewidencję melioracji wodnych prowadzą Wody Polskie

Obszar gminy Widawa leży całkowicie w dorzeczu rzeki Odry w regionie wodnym Warty. Głównym ciekim wodnym przepływającym przez północną i wschodnią część gminy jest rzeka Widawka z dopływem Chrzastawką. Rzeka ta uchodzi do Grabi. Przez centrum gminy przepływa rzeka Nieciecz. Sieć rzeczna rozwinięta jest dość równomiernie na całym terenie gminy.

Oprócz wymienionych rzek na terenie gminy znajduje się wiele mniejszych rowów i cieków, mających swe źródła na terenach podmokłych. Wszystkie wody płynące na terenie gminy mają charakter nizinny. Charakteryzują się krótkotrwałymi wezbraniem tylko w okresach nasilenia opadów, długotrwałymi stanami niskimi i niedużymi przepływami średnimi. Wszystko to powoduje, że w czasie długotrwałych opadów bądź wiosennych roztopów może wystąpić zagrożenie podtapianiem.

Gmina położona jest w obrębie następujących jednolitych części wód powierzchniowych:

- RW600016182729 – Chrzastawka,
- RW60001618274 – dopływ z Lucjanowa,
- RW60001618276 – Dopływ spod Józefowa,
- RW60001718194 – Dopływ z Zabłocia,
- RW6000171829299 – Nieciecz,
- RW600019181999 – Warta od Wierznicy do Widawki,
- RW600019182899 – Grabia od dopływu z Anielina do ujścia,
- RW60001918299 – Widawka od Krasówki do ujścia.

Na terenie gminy Widawa w zlewniach: Chrzastawki, dopływu z Lucjanowa, dopływu z Zabłocia i Grabi od dopływu z Anielina do ujścia sklasyfikowano zły stan jednolitych części wód powierzchniowych z zagrożeniem nieosiągnięcia celów środowiskowych określonych w Programie wodno-środowiskowym. Powodem sklasyfikowania JCWP są presje komunalne. W ramach działań naprawczych wskazanych w aPWŚK wymieniono konieczność porządkowania systemu gospodarki ściekowej, w tym regularny wywóz nieczystości płynnych.

W zlewni Widawki od Krasówki do ujścia i Niecieczy, sklasyfikowano zły stan jednolitych części wód powierzchniowych. Cele środowiskowe określone w Programie wodno-środowiskowym kraju są w tej zlewni zagrożone nieosiągnięciem celów środowiskowych. Wśród działań naprawczych wymieniono regularny wywóz nieczystości ciekłych, budowę nowych zbiorników bezodpływowych oraz remont istniejących, budowę indywidualnych systemów oczyszczania ścieków.

2.5. Działania w zakresie gospodarki wodnościekowej

W Programie ochrony środowiska wyznaczono cel: Powszechny dostęp do sieci wodociągowej i kanalizacyjnej oraz kierunki interwencji:

- rozbudowa infrastruktury oczyszczania ścieków, w tym budowa przydomowych oczyszczalni ścieków,
- poprawa jakości wód powierzchniowych i podziemnych,
- rozbudowa infrastruktury wodociągowej.

Ocenę realizacji poszczególnych zadań w zakresie gospodarki wodnościekowej, realizowanych w latach 2020-2021 na terenie gminy Widawa, przedstawia poniższa tabela:

Kierunek interwencji	Wskaźnik			Zadania	Ocena realizacji	Informacje dodatkowe
	Nazwa	Wartość bazowa	Wartość zrealizowana			
Rozbudowa infrastruktury oczyszczania ścieków, w tym budowa przydomowych oczyszczalni ścieków	Rozbudowa infrastruktury oczyszczania ścieków, w tym w tym budowa przydomowych oczyszczalni ścieków	b.d.	70 przydomowych oczyszczalni ścieków (stan na koniec 2021 r.)	Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków	Realizowane	Realizowane przez osoby fizyczne
	Długość sieci kanalizacyjnej	11 km	11,3 km	Budowa sieci kanalizacyjnej	Realizowane	Budowa kanalizacji sanitarnej w m. Widawa
Poprawa jakości wód powierzchniowych i podziemnych	Kontrola stanu funkcjonowania i obsługi zbiorników bezodpływowych oraz przydomowych oczyszczalni ścieków	b.d.	20 w 2020 r. 6 w 2021 r.	Kontrola wywozu nieczystości ze zbiorników bezodpływowych i osadu nadmiernego z przydomowych oczyszczalni ścieków	Realizowane w 2020 r. i w 2021 r.	Przeprowadzone kontrole nieruchomości po względem wywozu nieczystości ciekłych ze zbiorników bezodpływowych i nadmiernego osadu z przydomowych oczyszczalni ścieków
Rozbudowa infrastruktury wodociągowej	Rozbudowa sieci wodociągowej	178,1 km	184,75 km	Dalszy rozwój oraz modernizacja sieci wodociągowej na terenie gminy	Realizowane 2020 r. i w 2021 r.	Budowa i przebudowa sieci wodociągowej w miejscowościach: Goryń, Chrzastawa, Ruda, Raczynów i Kocina wraz z budową hydroforni, stacji uzdatniania wody w m. Goryń oraz budową kanalizacji sanitarnej w m. Widawa (zakończone w 2020 r.) Budowa sieci wodociągowej w Widawie (ul. Słowackiego) - 346,1 m Budowa sieci wodociągowej w miejscowości Chociw - 317,4 m (zakończone w 2021 r.)

Najważniejszymi zadaniami realizowanymi i zakończonymi w latach 2020 - 2021 były:

- Budowa i przebudowa sieci wodociągowej w miejscowościach: Goryń, Chrzastawa, Ruda, Raczynów i Kocina wraz z budową hydroforni, stacji uzdatniania wody w m. Goryń oraz budową kanalizacji sanitarnej w m. Widawa. Dofinansowanie na to zadanie stanowiły środki z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich. Kwota zewnętrznego finansowania - zgodnie z podpisaną umową- wyniosła łącznie 1.802.809,00 zł (w tym I etap 342.285,00 zł, II etap 1.460.524,00 zł) oraz dofinansowanie z WFOŚiGW w Łodzi w wysokości 1.007.397,00 zł pożyczka i dotacja 431.471,00 zł.
- Budowa i przebudowa sieci wodociągowej w miejscowości Widawa i Chociw oraz wymiana zbiornika na wodę w miejscowości Brzyków. Realizacja inwestycji podzielona była na II etapy. Koszt całkowity realizacji I etapu wyniósł 143.005,39 zł , natomiast II etapu 377.891,53 zł. Łącznie wartość całego zadania wyniosła 520.896,92 zł. Dofinansowanie na to zadanie stanowiły środki z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich. Kwota zewnętrznego finansowania -zgodnie z podpisaną umową- wyniosła łącznie 197.190,00 zł (w tym I etap 50.964,00 zł, II etap 146.226,00 zł) oraz dofinansowanie z WFOŚiGW w Łodzi w wysokości 128.891,00 zł , pożyczka i dotacja 55.237,00 zł.

Na terenie gminy Widawa zlokalizowanych jest 5 hydroforni: Widawa, Brzyków, Chociw, Goryń, Górki Grabińskie. Wydobyte wody w okresie sprawozdawczym przedstawia poniższa tabela:

Hydrofornia	Ilość studni	Wydobycie wody w m ³	
		2020 r.	2021 r.
Widawa	3	216 640	204 620
Brzyków	2	28 720	28 760
Chociw/Goryń	2	64 780	59 150
Górki Grabińskie	2	14 840	12 490

W 2020 r. sprzedano 275 855,5 m³ wody, natomiast w 2021 r. – 262 943,4 m³.

Na dzień 31.12.2021 r. z sieci wodociągowej korzystało 7010 mieszkańców gminy Widawa.

W 2020 i 2021 roku Gminny Zakład Usług Komunalnych w Widawie wydał 98 warunków do przyłączenia do sieci wodociągowej, wydano również 34 zapewnienia o możliwości podłączenia działki do sieci wodociągowej.

W 2020 i 2021 roku odebrano łącznie 135 nowych przyłączy wodociągowych. W ramach bieżącej eksploatacji wymieniono 15 hydrantów i 367 wodomierzy.

Gminny Zakład Usług Komunalnych w Widawie posiada 2 oczyszczalnie ścieków w miejscowościach Ligota i Widawa.

W 2020 roku odebrano 60 992 m³ ścieków, a w 2021 r. 65 009 m³. Na dzień 31.12.2021 r. do sieci kanalizacyjnej w miejscowości Widawa i Ligota wykonano 367 przyłączy kanalizacyjnych. Gminny Zakład Usług Komunalnych w Widawie w 2020 i 2021 roku wydał łącznie 11 warunków przyłączenia do sieci kanalizacyjnej. W 2020 i 2021 roku odebrano

6 nowych przyłączy kanalizacyjnych. W urzędzie na dzień 31.12.2021 r. zaewidencjonowano 70 przydomowych oczyszczalni ścieków i 555 zbiorników bezodpływowych.

2.6. Działania w zakresie gospodarowania zasobami geologicznymi

W programie wyznaczono cel: ochrona i zrównoważone wykorzystanie zasobów kopalin oraz kierunek interwencji - zrównoważona gospodarka zasobami surowców naturalnych – ograniczanie presji na wykorzystanie zasobów powierzchni ziemi.

Ocenę realizacji poszczególnych zadań w zakresie gospodarowania zasobami geologicznymi, realizowanych w latach 2020 - 2021 na terenie gminy Widawa, przedstawia poniższa tabela:

Kierunek interwencji	Wskaźnik			Zadania	Ocena realizacji	Informacje dodatkowe
	Nazwa	Wartość bazowa	Wartość zrealizowana			
Zrównoważona gospodarka zasobami surowców naturalnych - ograniczanie presji na wykorzystanie zasobów powierzchni ziemi	Liczba planów miejscowych uwzględniających ochronę złóż kopalin	b.d.	-	Ustanowienie planów miejscowych uwzględniających ochronę złóż kopalin	Realizowane	

W 2020 r. i 2021 r. Rada Gminy podjęła uchwałę, w sprawie zmiany planu przestrzennego zagospodarowania w miejscowości Widawa i Kolonia Zawady. Do celów budowlanych przygotowywane są wypisy i wyrisy z planu zagospodarowania. Na tereny, które nie są objęte planem zagospodarowania, wydano 15 decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz 111 decyzji o warunkach zabudowy.

2.7. Działania w zakresie gleb

W programie wyznaczono cel: ochrona powierzchni ziemi i kierunek interwencji - ochrona gleb przed degradacją rolniczą oraz rekultywacja terenów zdegradowanych i zdewastowanych.

Ocenę realizacji poszczególnych zadań w zakresie ochrony gleb, realizowanych w latach 2020-2021 na terenie gminy Widawa, przedstawia poniższa tabela:

Kierunek interwencji	Wskaźnik			Zadania	Ocena realizacji	Informacje dodatkowe
	Nazwa	Wartość bazowa	Wartość zrealizowana			
Ochrona gleb przed degradacją rolniczą oraz rekultywacja terenów	Rekultywacja gleb, na których stwierdzono zanieczyszczenia [ha]	b.d.	b.d.	Rekultywacja gleb zanieczyszczonych	Brak danych	-

2.8. Działania w zakresie gospodarki odpadami i zapobiegania powstawaniu odpadów

W programie wyznaczono cel: racjonalna gospodarka odpadami i kierunki interwencji:

- zmniejszenie ilości odpadów trafiających bezpośrednio na składowisko,
- likwidacja azbestu.

Ocenę realizacji poszczególnych zadań w zakresie gospodarki odpadami i zapobiegania powstawaniu odpadów, realizowanych w latach 2020 - 2021 na terenie gminy Widawa, przedstawia poniższa tabela:

Kierunek interwencji	Wskaźnik			Zadania	Ocena realizacji	Informacje dodatkowe
	Nazwa	Wartość bazowa	Wartość zrealizowana			
Zmniejszenie ilości odpadów trafiających bezpośrednio na składowisko	Stopień redukcji odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych na składowiska w stosunku do odpadów wytworzonych w 1995 r. (%) b) poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia wybranych frakcji odpadów: papier, metale, tworzywa sztuczne i szkło (% wagowo), c) poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych (% wagowo),	Zgodnie ze sprawozdaniem	w 2020 r. a) 31,25% b) 60,60% c) 86,81% w 2021 r. a) 12,19 b) 20,25 c) 100%	Objęcie wszystkich mieszkańców gminy systemem odbioru odpadów oraz selektywnego zbierania odpadów	zrealizowane w 2020 r. częściowo zrealizowane w 2021 r.	Osiągnięte poziomy zgodnie z przedłożonymi sprawozdaniami z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi
	Liczba kampanii edukacyjnych	1/rok	1 kampania w 2020 1 kampania w 2021 r.	Edukacja dzieci i młodzieży w zakresie segregacji odpadów	Realizowane	Rozprowadzanie do każdej nieruchomości zamieszkałej, ulotek dot. zasad segregacji odpadów w 2020 r. - 2521 szt. W 2021 r. - 2533 szt.
	Liczba dzikich wysypisk na terenie gminy	b.d.	0	Likwidacja dzikich wysypisk	Realizowane	Zlikwidowano 2 dzikie wysypiska
Likwidacja azbestu	Ilość usuniętych i unieszkodliwionych odpadów azbestowych [Mg]	157,81 Mg	W 2020 r. – 98,42 Mg W 2021 r. – 175,218 Mg	Usuwanie azbestu	Realizowane	Łącznie do końca 2021 r. usunięto 707,84 Mg odpadów azbestowych

Gmina Widawa w latach 2020 - 2021 wzięła udział w ogólnopolskim programie, mającym na celu dofinansowanie systemu zbierania i zagospodarowania folii rolniczej i innych odpadów z tworzyw sztucznych pochodzących z rolnictwa, stworzonym przez Ministra Środowiska. W 2020 r. zebrano 40,060 ton folii rolniczej oraz 58,420 ton siatki i sznurków do owijania balotów. W 2021 r. planowano zebrać 142,1 Mg przedmiotowych odpadów.

W 2020 i 2021 roku na terenie Gminy Widawa zostało zrealizowane zadanie pod nazwą „Usunięcie i unieszkodliwienie wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Widawa”. Azbest odebrano ze 113 posesji. Masa unieszkodliwionych materiałów, zawierających azbest wyniosła 273,638 Mg. Całkowite koszty zadań realizowanych w latach 2020 -2021 wyniosły 120 280,32 zł. Zadania zostały dofinansowane ze Środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi.

2.9. Działania w zakresie zasobów przyrodniczych

W programie wyznaczono cel: ochrona walorów przyrodniczych i kierunki interwencji:

- wzmocnienie systemu obszarów chronionych,
- rozwój obszarów zieleni oraz utrzymanie terenów już istniejących,
- ochrona lasów.

Ocenę realizacji poszczególnych zadań w zakresie ochrony zasobów przyrodniczych, realizowanych w latach 2020 - 2021 na terenie gminy Widawa, przedstawia poniższa tabela:

Kierunek interwencji	Wskaźnik			Zadania	Ocena realizacji	Informacje dodatkowe
	Nazwa	Wartość bazowa	Wartość zrealizowana			
Wzmocnienie systemu obszarów chronionych	Liczba pomników przyrody/ obszarów chronionych	1 obszar Natura 2000, 1 obszar chronionego krajobrazu, 1 Park Krajobrazowy 2 rezerваты przyrody, 1 pomnik przyrody	1 obszar Natura 2000, 1 obszar chronionego krajobrazu, 1 Park Krajobrazowy 2 rezerваты przyrody, 1 pomnik przyrody	Inwentaryzacja pomników przyrody oraz aktualizacja aktów prawnych ustanawiających ww. formy ochrony przyrody	Bez zmian	-
Rozwój obszarów zieleni oraz utrzymanie terenów już istniejących	Ilość nasadzeń zieleni	35/rok	2020 – 9 nasadzeń 2021 – 42 nasadzenia	Nasadzanie i utrzymanie zieleni	Realizowane	-
Ochrona lasów	Poziom zalesienia (%)	23,7%	23,7%	Zwiększenie powierzchni leśnych	Bez zmian	-
	Liczba kampanii edukacyjnych	b.d.	b.d.	Edukacja ekologiczna dzieci i młodzieży	-	-

Na terenie gminy Widawa wyznaczono 4 szlaki rowerowe:

- Rogózno - granica gminy Szczerców,
- Widawa - granica gminy Szczerców,
- Widawa - granica gminy Burzenin,
- Brzyków - granica gminy Burzenin.

Ponadto przez fragment gminy przebiegają szlaki rowerowe Ziemi Sieradzkiej. W gminie rozwija się także turystyka kajakowa na Widawce i Warcie.

Z punktu widzenia turystyki najważniejsze są walory przyrodnicze i krajobrazowe gminy. Korytarze rzek Warty, Widawki, Grabi i Niecieczy - dzięki naturalnemu przebiegowi oraz działalności bobrów - zachęcają zarówno do wycieczek kajakowych (zwłaszcza w przypadku dwóch pierwszych rzek), jak i prowadzenia obserwacji przyrodniczych. Waler gminy stanowią także obszary chronione. Plan zagospodarowania przestrzennego wskazuje tereny przeznaczone pod działki rekreacyjne w miejscowościach Rogózno, Siemiechów i Chrząstawa.

2.10. Działania w zakresie zagrożenia poważnymi awariami

W programie wyznaczono cel: ograniczanie zagrożeń związanych z poważnymi awariami i kierunki interwencji:

- przeciwdziałanie poważnym awariom,
- zwiększenie wsparcia dla jednostek straży pożarnych.

Ocenę realizacji poszczególnych zadań w zakresie zagrożenia poważnymi awariami, realizowanych w latach 2020 - 2021 na terenie gminy Widawa, przedstawia poniższa tabela:

Kierunek interwencji	Wskaźnik			Zadania	Ocena realizacji	Informacje dodatkowe
	Nazwa	Wartość bazowa	Wartość zrealizowana			
Przeciwdziałanie poważnym awariom	Liczba kampanii edukacyjnych	b.d.	b.d.	Edukacja społeczeństwa na wypadek wystąpienia poważnych awarii	Brak danych	-
Zwiększenie wsparcia dla jednostek straży pożarnych	Wielkość dofinansowania	b.d.	299 881,00 zł	Wsparcie OSP na wyposażenie w specjalistyczne sprzęty ratowniczo-gaśnicze	Zrealizowane	Dotacja dla OSP w celu zakupu średniego samochodu ratowniczo-gaśniczego – kwota dotacji: 299 881,00 zł

Na terenie Gminy Widawa zlokalizowanych jest 9 jednostek OSP tj: OSP Widawa, Brzyków, Chociw, Rogózno, Restarzew, Ochle, Dąbrowa Widawska, Kocina i Patoki. Jednostki OSP Widawa, Brzyków i Chociw znajdują się w Krajowym Systemie Ratowniczo - Gaśniczym (przede wszystkim te jednostki są dysponowane do wszelkiego rodzaju zdarzeń na terenie gminy, a także poza nią). Na wyposażeniu jednostek znajduje się łącznie 16 pojazdów pożarniczych – w tym najnowocześniejszy na chwilę obecną na terenie powiatu łaskiego ciężki samochód marki Scania.

W 2021 roku jednostka OSP w Chociwiu zakupiła nowy średni samochód ratowniczo-gaśniczy marki Iveco z napędem 4x4. Na zakup w/w pojazdu jednostka pozyskała dofinansowanie z następujących źródeł: WFOŚiGW w Łodzi – 390 000,00 zł, Komenda Główna PSP – 90 000,00 zł, Gmina Widawa – 299 881,00 zł oraz Komendant Główny PSP – 50 000,00 zł. Po zakupie przez jednostkę nowego pojazdu Gmina Widawa wycofała z podziału bojowego i zezłomowała samochód pożarniczy marki Star 244, dotychczas użytkowany przez OSP Chociw.

III. Literatura i dane źródłowe

1. Program ochrony środowiska dla gminy Widawa na lata 2018-2021 z perspektywą na lata 2022-2025,
2. Raport o stanie Gminy Widawa za 2020 r.
3. Raport o stanie Gminy Widawa 2021 r.
4. Uchwała Nr XX/303/20 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 15.09.2020 r. w sprawie programu ochrony powietrza i planu działań krótkoterminowych dla strefy łódzkiej,
5. <https://parkilodzkie.pl/pkw1>,
6. <https://bdl.stat.gov.pl/bdl/start>,
7. <https://bip.uke.gov.pl>,
8. Materiały własne referatów Urzędu Gminy Widawa.